

CONVENIO DE COLABORACIÓN ENTRE A CONSELLERÍA DE ECONOMÍA, INDUSTRIA E INNOVACIÓN, O INSTITUTO GALEGO DE PROMOCIÓN ECONÓMICA (IGAPE) E AS SOCIEDADES DE GARANTÍA RECÍPROCA AFIGAL E SOGARPO, POLO QUE SE REGULAMENTA A ACHEGA DO IGAPE Á DOTACION AO FONDO DE PROVISIÓNS TÉCNICAS PARA A PRESTACIÓN DE AVAIS AS PEMES GALEGAS

MEMORIA XUSTIFICATIVA

O Director da Área de Financiamento do Instituto Galego de Promoción Económica (IGAPE)

DECLARA:

Que este Instituto ten previsto formalizar coas sociedades de garantía recíproca galegas (en diante, SGR), Sociedade de Garantía Recíproca da Pequena e Mediana Empresa de Pontevedra e Ourense, S.G.R. (en diante, Sogarpo) e Afianzamientos de Galicia, S.G.R. (en diante, Afigal), o instrumento convencional arriba referido por un período de vixencia que abrangue desde o día da súa sinatura ata o 31 de decembro de 2023.

Que o instrumento convencional ten por obxecto:

O presente convenio ten por obxecto regular unha achega dineraria da Xunta de Galicia, a través do Igape, ao Fondo de Provisións Técnicas (FPT) de Afigal e Sogarpo, como medida para reforzar a solvencia destas entidades coa finalidade de atender os eventuais falidos das garantías outorgadas polas SGR no exercicio das súas funcións.

O Igape desembolsará con cargo á partida 05.A1.741A.7700 dos seus orzamentos para o exercicio 2023, unha contía de 2.500.000 euros, dos que 1.546.919,14 euros aportaranse a Afigal, e 953.080,86 euros aportaranse a Sogarpo. O reparto entre as dúas SGR é proporcional ao risco vivo de cada unha á data do 30 de novembro de 2023.

Que existe converxencia de intereses entre as entidades asinantes en orde á consecución do obxecto referido:

Ademais das atribucións establecidas nos artigos 33 e 34 da Lei 1/1983, do 22 de febreiro, de normas reguladoras da Xunta de Galicia e da súa Presidencia, a Consellería de Economía, Industria e Innovación, en virtude do Decreto 116/2022, do 23 de xuño (DOG núm. 126, do 4 de xullo de 2022), polo que se establece a súa estrutura orgánica, é o órgano da Administración da Comunidade Autónoma de Galicia ao que lle corresponde o exercicio das competencias e funcións en materia de promoción e dinamización económica, entre outras, de acordo co establecido na Constitución Española e no Estatuto de Autonomía de Galicia, aprobado pola Lei Orgánica 1/1981, do 6 de abril.

O Igape é o ente de dereito público adscrito á Consellería de Economía, Industria e Innovación para o desenvolvemento económico de Galicia, creado pola Lei 5/1992, do 10 de xuño. O artigo 4 da citada Lei establece que o Igape ten, entre outras funcións, a de promover, fomentar e potenciar as actividades económicas, a prestación dos servizos ás empresas, especialmente ás pemes e, en xeral, apoiar e promover calquera tipo de actividades que contribúan á mellora do sistema produtivo de Galicia, facilitando os procesos de creación, consolidación e crecemento empresarial.

As SGR están reguladas pola Lei 1/1994, do 11 de marzo, sobre o réxime xurídico das sociedades de garantía recíproca (en diante, Lei 1/1994), e teñen como finalidade facilitar o acceso ao crédito e mellorar as condicións financeiras das pequenas e medianas empresas (en diante, pemes), prestando tamén servizos de asistencia e asesoramento financeiro. A función de facilitar o acceso ao crédito acádase mediante a prestación de avais e outras garantías a favor das pemes que teñan a condición de socios da SGR.

Con domicilio en Galicia existen dúas SGR, Afigal e Sogarpo, ambas con ámbito territorial de actuación da Comunidade Autónoma galega, aínda que actúan, maioritariamente, nas provincias de A Coruña e Lugo, a primeira, e nas de Ourense e Pontevedra, a segunda. Estas SGR veñen desempeñando, desde a súa creación, un importante papel no tecido empresarial de Galicia, posibilitando o acceso ao crédito ás pemes galegas mediante a prestación de avais ante entidades financeiras, e demostrando gran solvencia e capacidade técnica, aglutinando a maioría das operacións de afianzamento concedidas por SGR en Galicia, en todos os sectores de actividade. Desde a súa creación, Afigal e Sogarpo teñen avalado aos seus socios partícipes operacións por máis de 2.888 millóns de euros.

As SGR réxense polos seus estatutos, pola Lei 1/1994, do 11 de marzo, sobre réxime xurídico das sociedades de garantía recíproca, polo Real Decreto 2345/1996, de 8 de novembro, relativo ás normas de autorización administrativa e requisitos de solvencia das SGR, e demais normas complementarias. Son entidades financeiras sen ánimo de lucro, suxeitas á supervisión e inspección do Banco de España.

A Xunta de Galicia e o Igape participan conxuntamente como socios protectores nas ditas SGR desde a súa creación, ostentando, á data da sinatura do presente convenio, o 20% do capital de socios protectores de Afigal e o 24% do capital de socios protectores de Sogarpo.

Que o instrumento convencional que se pretende asinar fundamentase no seguinte:

A Lei 1/1994 estableceu un mecanismo para que os organismos públicos poidan realizar contribucións ás SGR que beneficien aos seus socios partícipes, sen pasar a formar parte do capital da sociedade. Este mecanismo é o Fondo de Provisións Técnicas (en diante, FPT), que forma parte do patrimonio neto das SGR. Segundo establece o artigo 9 da referida Lei, o FPT ten como finalidade reforzar a solvencia da SGR, e poderá estar integrado polas dotacións que a propia SGR efectúe con cargo a súa conta de perdas en ganancias e, ademais e entre outras, polas "subvencións, doazóns e outras aportacións non reintegrables que efectúen as Administracións públicas, (...)".

A finalidade do FPT é a cobertura, en primeira instancia, dos requirimentos de pagamento ante a sinistralidade (mora ou falencia) e das reclasificacións de riscos de crédito derivadas da normativa aplicable (risco dubidoso, risco en vixilancia especial...).

Pola súa función, as SGR están a constituír unha ferramenta eficaz para o acceso ao crédito por parte das pemes.

Durante a anterior crise financeira, as SGR galegas responderon, ante as entidades financeiras, por gran cantidade dos avais e garantías concedidos aos seus socios partícipes (pemes). No ano 2015, a cifra de avais falidos nas SGR galegas aproximouse aos 25 millóns de euros, o que conlevou a necesidade de instrumentar un plan de recapitalización destas entidades, que supuxo unhas achegas extraordinarias de 16 millóns de euros, distribuídas entre 10 millóns de euros de capital e 6 millóns de euros de aportacións ao FPT, durante o período 2014 – 2016.

Coa chegada da pandemia provocada pola COVID-19 e unha vez declarado o estado de alarma a nivel estatal, a Xunta de Galicia, a través do Igape, puxo en marcha un instrumento para dar resposta ás necesidades de liquidez dos colectivos máis afectados polas medidas de prevención e protección fronte ao coronavirus. Este instrumento materializouse mediante a incorporación dunha nova liña de financiamento ás do convenio Igape – SGR da convocatoria do exercicio 2020, a de “Préstamos avalados para apoiar a pemes e autónomos no contexto do brote de COVID-19”. As necesidades de liquidez nunha situación de actividade económica practicamente paralizada e con altas doses de incerteza, supuxeron a recepción de preto de 5.000 solicitudes de préstamos avalados, por importe de 336 millóns de euros, das que foron aprobadas mais da metade das operacións, con avais por importe de 132 millóns de euros.

Por este motivo, en decembro de 2021 foi asinado un convenio de colaboración entre a entón denominada Vicepresidencia Segunda e Consellería de Economía, Empresa e Innovación, o Instituto Galego de Promoción Económica (Igape) e as sociedades de garantía recíproca Afigal e Sogarpo, polo que se regulamentou a achega do Igape á dotación ao Fondo de Provisións técnicas para a prestación de avais ás pemes galegas, desembolsándose unha contía de 2.000.000 euros, dos que 1.309.400 euros aportaríanse a Afigal, e 690.600 euros aportaríanse a Sogarpo. O reparto entre as dúas SGR foi proporcional ao risco vivo de cada unha á data do 30 de setembro de 2021.

No ano 2022 incorporábase unha nova liña de financiamento ao convenio Igape – SGR, para o financiamento da operativa das empresas máis afectadas polas consecuencias económicas da invasión de Ucraína por Rusia. Tanto a agresión militar, como as medidas adoptadas contra o país invasor, tiveron consecuencias para o tecido produtivo galego, entre outras, en forma de interrupcións nas cadeas de subministración, especialmente de cereais e aceites vexetais, así como de encarecemento dos prezos de fontes de enerxía como a electricidade, o gas ou o petróleo. Por isto, considerouse necesario establecer un mecanismo para que as pemes puidesen financiar a longo prazo os pagos operativos, dispoñer dun fondo de manobra suficiente e financiar, así mesmo, os investimentos necesarios para reducir a dependencia de determinadas materias primas e/ou provedores, así como para mellorar a súa eficiencia enerxética. Nesta convocatoria, as SGR concederon avais por importe de 21,8 millóns de euros.

En 2023 xurdiron novas ameazas para as Pemes, derivadas dun forte crecemento da inflación, e un ciclo agresivo de aumento nos tipos de xuro, propiciado polas políticas monetarias a Unión Europea encamiñadas a controlar o incremento dos prezos. Para paliar esta situación, o convenio Igape – SGR incorporou subvencións aos gastos financeiros, incrementándose de xeito moi significativo a demanda de financiamento por parte das pemes galegas. Ata o momento, as SGR concederon avais nesta convocatoria por importe de 50,7 millóns de euros, máis do dobre que na anterior.

Estes factores redundan nunha importante caída dos marxes operativos das Pemes, que comezan a ver afectada a súa capacidade de reembolso das débedas.

Para o ano 2024, espérase unha conxuntura económica máis adversa para a economía galega, con sectores afectados de grande importancia estratéxica e socioeconómica. As SGR deberán xogar un papel moi importante para facilitar o acceso ao crédito das pemes galegas. Nestas circunstancias resulta crucial o fortalecemento dos seus fondos de provisións técnicas, que permitan manter a actual solvencia destas SGR.

Ata o ano 2023, por cada operación concedida ao abeiro do convenio Igape-SGR realizábase unha achega ao fondo de provisións técnicas da correspondente SGR por un importe equivalente ao 5% da operación financeira formalizada. Estas aportacións deixaron de facerse, substituíndose por unha pequena compensación fixa destinada a cubrir os seus custos administrativos. Polo tanto, desde a achega extraordinaria realizada mediante o convenio de 2021 antes mencionado, e as últimas aportacións polas operacións do convenio Igape-SGR da convocatoria 2022, non se realizaron achegas adicionais por parte do Igape a estes fondos de reserva.

Tendo en conta todo o anterior e, adicionalmente, que:

- *As pemes representan máis do 95% das empresas e xeran máis do 90% do emprego e, con todo, atópanse con grandes dificultades para acceder ao financiamento adecuado ás súas necesidades, polo que a Xunta de Galicia, a través do Igape, debe instrumentar actuacións encamiñadas a paliar estas dificultades de xeito que favorézase o desenvolvemento do tecido empresarial galego e a creación e o mantemento de emprego.*
- *As achegas ás SGR teñen un elevado efecto multiplicador. Un estudo elaborado pola Escola de Finanzas Aplicadas –organismo creado por Analistas Financeiros Internacionais (AFI)– para a Confederación Española de Sociedades de Garantía Recíproca (CESGAR), revela que as aportacións públicas ao Sistema de Garantía Recíproca teñen un efecto multiplicador de 12,5, é dicir, por cada 100€ aportados, mobilizaríanse 1.250€ de financiamento ás pemes.*

Considérase axeitado reforzar a solvencia das SGR galegas mediante unha aportación adicional aos seus FPT, en previsión dun posible empeoramento nos comportamentos de pagamento por parte das pemes avaladas.

Que os intereses converxentes das partes asinantes exclúen o ánimo de lucro, e non poden satisfacerse axeitadamente mediante a celebración dun contrato dos contemplados na Lei 9/2017, do 8 de novembro, de contratos do sector público, ou doutro instrumento alleo á natureza estritamente convencional.

En atención do exposto, e co fin de dar cumprimento ao preceptuado no artigo 15.2 da Lei 1/2017, do 18 de xaneiro, de transparencia e bo goberno, estímase xustificado o recurso á sinatura do instrumento convencional que se pretende, con exclusión doutras figuras.

E para que conste, asínase esta memoria en Santiago de Compostela, na data da sinatura electrónica,

Alberto Vivero Fernandez
Director da Área de Financiamento do Igape.